

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ לראשונה מאז המהפכה האסלאמית: החל מימוש רפורמת הסובסידיות.
- ✓ לראשונה מזה 10 שנים: ביקור רשמי של המנהיג העליון במרכז הממסד הדתי באיראן.
- ✓ בדרך לחידוש המו"מ עם המערב: איראן שבה ומציגה תנאים מוקדמים.
- ✓ לראשונה מזה 36 שנים: איראן תכהן כנשיאת אופ"ק.
- ✓ "יורדים בגדול": 60% מהאיראנים סובלים מעודף משקל.
- ✓ תמונות השבוע: אורחים בטהראן: נשיא ונצואלה, הוגו צ'אבס, וראש ממשלת עיראק, נורי אל-מאלכי.

לראשונה מאז המהפכה האסלאמית: החל מימוש רפורמת הסובסידיות

למעלה משנתיים לאחר הודעתו של הנשיא אחמדינז'אד על כוונתו לממש רפורמה מקיפה במדיניות הסובסידיות באיראן וקרוב לשנה מאז אושרה הרפורמה על-ידי המג'לס, החלה השבוע הפקדת הקצבאות בחשבונות הבנקים של האזרחים במסגרת התוכנית. קצבאות אלה אמורות לפצות את הציבור על עליית המחירים הצפויה בעקבות ביטול הסובסידיות. בשלב ראשון הופקדו 81 אלף תומאן (כ-80 דולרים) בחשבונותיהם של אזרחים בשלושה מחוזות במזרח-איראן: ח'ראסאן רוזי (Khorasan Razavi), ח'ראסאן הצפונית וח'ראסאן הדרומית. אזרחים הנמנים על השכבות החלשות ביותר באוכלוסיה צפויים לקבל סכום גבוה יותר (קרוב ל-90

דולרים). תהליך הפקדת הכספים בחשבונות האזרחים בכל 31 המחוזות ברחבי המדינה צפוי להימשך במהלך השבועות הקרובים. עד כה נרשמו כ-61 מיליון אזרחים לקבלת הקצבאות במסגרת הרפורמה.

יו"ר ארגון הרפורמה במדיניות הסובסידיות, בהרוז מראדי (Behrouz Moradi), אמר השבוע, כי טרם נקבע לאיזו תקופה מיועד הכסף שהופקד בחשבונות הבנקים. הוא ציין, כי האזרחים יוכלו למשוך את הכספים, שהופקדו בחשבונותיהם, רק לאחר העלאת המחירים הצפויה בשבועות הקרובים (איסנ"א, 18 אוקטובר). בשלב זה עדיין לא ברור אילו מוצרים צפויים להתייקר ובאיזה שיעור.

ארגון הרפורמה הודיע השבוע, כי אזרחים המעוניינים בכך יכולים להזין גם בימים הקרובים את מספר חשבון הבנק שלהם המיועד להפקדת הקצבאות באמצעות האתר: www.refahi.ir. מי שלא יירשם עד ל-21 באוקטובר, לא יוכל לקבל את הקצבאות בשלב הנוכחי של התוכנית (סוכנויות הידיעות, 17 אוקטובר).

בנאום, שנשא השבוע הנשיא במחוז ארדביל, אמר הנשיא, כי הרפורמה במדיניות הסובסידיות נועדה לקדם את הצדק החברתי ולאפשר לכל אזרח לנהל את הכספים שברשותו בהתאם לרצונו. הוא הדגיש, כי בכוונת הממשלה להמשיך ביישום הרפורמה בהתאם לתוכניתה על אף ביקורת מצד גורמים שונים נגד אופן מימוש התוכנית. הוא הבטיח למסור פרטים נוספים בנוגע לרפורמה בראיון טלוויזיוני, שבכוונתו להעניק בימים הקרובים (סוכנויות הידיעות, 17 אוקטובר).

בימים האחרונים שבו מספר חברי מג'לס ודרשו מהממשלה להעביר לציבור עדכון מפורט יותר בנוגע לרפורמה על מנת להבטיח את שיתוף הפעולה מצד האזרחים ביישומה. חבר המג'לס, חסין סבחאני-ניא (Hossein Sobhaniniya), אמר, כי על הממשלה לספק את ההבהרות הדרושות בנוגע לאופן יישום הרפורמה כדי להסיר את החששות הקיימים בקרב הציבור בנוגע להשלכותיה (פארס, 17 אוקטובר). גם יו"ר ועדת המג'לס המיוחדת לתמורה כלכלית, ע'לאם-רזא מצבאחי-מקדם (Gholam-Reza Mesbahi-Moqaddam), קרא לממשלה להעביר לציבור מידע נוסף על מנת למנוע אינפלציה הנובעת ממניעים פסיכולוגיים. בראיון לסוכנות הידיעות אילנא אמר חבר המג'לס, כי הממשלה יכולה להרגיע את חששות הציבור באמצעות הבהרת השלכותיה החיוביות של הרפורמה. הוא ציין, כי השלכותיה החיוביות גדולות מהשלכותיה השליליות, והביע תמיכה ביישומה (אילנ"א, 17 אוקטובר).

שלט בכניסה לסניפי הבנקים הקורא ללקוחות לפתוח חשבונות לצורך הפקדת הכספים

בתוך כך קרא חבר המג'לס השמרני, מרתזא אקא-תהראני (Morteza Aqa-Tehrani), להיאבק נגד אלה המבקשים לדבריו לנצל את הרפורמה כדי להפר את הסדר הציבורי. הוא ציין, כי הרפורמה לא תיטיב בהכרח עם כל אזרח ואזרח, אך השלכותיה עבור כלל הציבור תהינה חיוביות ולפיכך יש לתמוך בה (פארס, 17 אוקטובר).

גם הכלכלן הבכיר, סעיד לילאז (Sa'ïd Laylaz), המזוהה עם האופוזיציה הרפורמיסטית, הביע השבוע תמיכה ברפורמה הממשלתית במדיניות הסובסידיות. בראיון נרחב, שהעניק לאתר הפרו-ממשלתי רג'א ניוז, אמר לילאז, כי גם אם לא תצליח הממשלה לממש את הרפורמה במלואה, היא תתרום לכלכלת המדינה. הוא שיבח את ממשלת אחמדינז'אד על היותה הממשלה הראשונה, שהצליחה לגייס תמיכה פוליטית רחבה במימוש הרפורמה, שהועלתה לדיון כבר בראשית שנות התשעים. הוא הדגיש, עם זאת, כי על הממשלה לנצל היטב את ההכנסות הצפויות מביטול הסובסידיות על מנת להגדיל את ההשקעות בפיתוח הכלכלה והתשתיות הלאומיות. לילאז גם הביע תקווה, שהרפורמה תנצל להקטנת הצריכה הבזבזנית של אנרגיה על-די הציבור (רג'א ניוז, 17 אוקטובר).

לראשונה מזה 10 שנים: ביקור רשמי של המנהיג העליון במרכז הממסד הדתי באיראן

לראשונה מזה עשור החל השבוע המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנאהאי, בביקורו בעיר קם, לב הממסד הדתי השיעי באיראן. ביקורו מתקיים בצל דיווחים על חילוקי דעות בינו לבין בכירי הממסד הדתי סביב כישוריו ההלכתיים והתגברות קריאות תיגר מצד אנשי דת רפורמיסטיים על מנהיגותו הפוליטית בעקבות המשבר הפוליטי, שפרץ לאחר הבחירות האחרונות לנשיאות.

בפתח ביקורו נשא המנהיג נאום בפני האזרחים הרבים, שבאו לקבל את פניו, ויצא במתקפה חריפה נגד אויביה של איראן המבקשים לדבריו לפגוע באמונתם הדתית של אזרחיה, שהיא המפתח להצלחתה. הוא ציין, כי האויבים ניסו להרחיק את הציבור האיראני מהמשטר, אך השתתפותם של 40 מיליון אזרחים בבחירות האחרונות לנשיאות מהווה עדות לתמיכת הציבור במשטר ובאסלאם. האויב לא הצליח במזימתו והמהומות, שפרצו לאחר הבחירות, חיסנו את המדינה מפני "החידקים החברתיים והפוליטיים" שאיימו עליה. הוא הוסיף, כי אמצעי התקשורת של אויבי איראן מנסים לקדם שני רעיונות: אסלאם ללא אנשי הדת והפרדה בין הדת

לפוליטיקה. בהתייחסו לסנקציות המוטלות על איראן אמר ח'אמנהאי, כי אלה נועדו להגביר את הלחץ על אזרחי איראן ולהרחיק אותם מהמשטר, אך האזרחים יודעים היטב כיצד להתמודד עם סנקציות כלכליות ולא תהיה להן לפיכך כל השפעה על חייהם (פארס, 19 אוקטובר).

אזרחי קם מקבלים את פניו של המנהיג העליון, מתוך האתר הרשמי של המנהיג

תומכי המשטר התגייסו גם במהלך השבוע האחרון כדי להבליט את התמיכה הנרחבת – הן בקרב הציבור הרחב והן בקרב אנשי הדת הבכירים – בח'אמנהאי ובמנהיגותו. יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, אמר ערב הביקור, כי אין כל הבדל מבחינה "מדעית ומעשית" בין הסמכות הדתית (מרג'יעית, Marja'iyat) לבין הסמכות השלטונית (ולאית, Velayat). דבריו נאמרו על רקע טענות מצד אנשי דת בכירים, לפיהן ח'אמנהאי אינו ראוי להכרה כבעל סמכות דתית של מקור חיקוי (מרג'ע-י תקליד, Marja'-e Taqlid). בראיון לסוכנות הידיעות מהר אמר לאריג'אני, כי לא ניתן להפריד בין הסמכות הדתית לבין הסמכות השלטונית (מהר, 17 אוקטובר).

גם איש הדת השמרני הבכיר, איתאללה נאצר מכארם-שיראזי (Ayatollah Naser Makarem Shirazi), התייחס לביקורו של המנהיג העליון ואמר, כי ח'אמנהאי צפוי להתקבל בחום על-ידי האזרחים. בכינוס של תלמידי דת בעיר אמר מכארם-שיראזי, כי ביקורו של המנהיג מהווה מקור לברכה למחוז (מהר, 17 אוקטובר). איש הדת הבכיר, איתאללה נורי המדאני (Ayatollah Nouri Hamadani), קרא אף הוא לקבל את המנהיג בהתלהבות. על אזרחי קום לקדם את פניו של ח'אמנהאי לא כאיש דת רגיל אלא כשליט וכיסוד עליו נשען המשטר האסלאמי, אמר המדאני (מרדם סאלארי, 19 אוקטובר).

דרשן תפילות יום השישי בקם, חג'ת אל-אסלאם מחמד סעידי (Hojjat-ol-Islam Mohammad Sa'idi), הגדיל לעשות ואמר, כי אזרחי קום מתייחסים לביקורו של המנהיג העליון כאל ביקור ממלא-מקומו של האמאם הנעלם ויקדמו את פניו באופן הראוי. בדרשת יום השישי התייחס סעידי לח'אמנהאי כ"מקור חיקוי" ואמר, כי הוא מבטא סמל לעוצמתו של העולם האסלאמי (אירנ"א, 15 אוקטובר).

בדרך לחידוש המו"מ עם המערב: איראן שבה ומציגה תנאים מוקדמים

הנשיא אחמדינז'אד הצהיר השבוע, כי איראן מוכנה לחדש את המשא ומתן על תוכנית הגרעינית עם קבוצת המדינות 5+1 (ארה"ב, בריטניה, צרפת, רוסיה, סין וגרמניה) אם זה יתבסס

"על כבוד ועל צדק". בכך הגיב הנשיא על הודעת שרת החוץ של האיחוד האירופאי, קטרין אשטון, לפיה הזמין האיחוד את איראן לשלושה ימי דיונים על תוכניתה הגרעינית במחצית חודש נובמבר.

בנאום, שנשא הנשיא במהלך ביקור שקיים השבוע במחוז ארדביל (Ardebil) בצפון-מערב איראן, פירט הנשיא ארבעה תנאים לחידוש המשא ומתן עם המערב: על המערב להבהיר את עמדתו בנוגע למחויבות הבינלאומית לסייע לתוכנית הגרעין האיראנית בהתאם לאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני (NPT); להבהיר, האם מטרתו בניהול המשא ומתן עם איראן היא ידידותית או עוינת; האם בכוונתו לפעול בהתאם להיגיון ולחוק או לנקוט במדיניות המבוססת על איומים; ולהבהיר את עמדתו בנוגע לנשק הגרעיני הנמצא בידי ישראל (איסנ"א, 17 אוקטובר).

היומון הממשלתי איראן טען השבוע, כי יש לנהל את המשא ומתן עם המערב מתוך הכרה בעוצמתה של איראן. במאמר מערכת, שפרסם היומון, נכתב, כי נכונותו של המערב לחדש את המשא ומתן עם איראן נובעת מהכרתו בעוצמתה הגוברת. איראן צלחה בהצלחה את המשבר הפוליטי לאחר הבחירות לנשיאות, הגיעה להישגים משמעותיים בזירה הבינלאומית והפכה לאחת המעצמות החשובות והמשפיעות ביותר בזירה האזורית, ובכלל זה בעיראק, באפגניסטאן, בפלסטין ובלבנון. אמריקה הלטינית, אפריקה, הקווקאז, אסיה ואפילו אירופה ואמריקה מכירות כיום בעוצמתה הרכה של איראן בעולם.

לנוכח כישלון הלחצים והסנקציות אין למערב ברירה אלא לשוב לשולחן המשא ומתן. היומון ציין, כי איראן כבר הביעה את נכונותה לנהל משא ומתן בנוגע לתוכניתה הגרעינית, אך גרס, שהמתכונת המוצעת לניהול המשא ומתן על-ידי שרת החוץ אשטון אינה מקובלת ממספר סיבות. ראשית, האיחוד האירופאי טרם העביר את התייחסותו לתנאים המוקדמים, שהציב הנשיא אחמדינז'אד לחידוש המשא ומתן. שנית, איראן כבר הבהירה בעבר, שהיא מוכנה לדון בסוגיות הטכניות והמשפטיות של פעילותה הגרעינית רק עם הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית. שלישית, המשא ומתן צריך להתנהל בתורכיה ולא בווינה ואין להגבילו לשלושה ימים בלבד, כפי שהציעה אשטון. לטענת היומון, אין מקום לנהל משא ומתן לשם המשא ומתן בלבד. על מדינות המערב ללמוד את הלקח מכישלון מגעיהן עם איראן עד כה ולהבין, שעליהן לנהוג בכבוד כלפי איראן, להכיר במעמדה המיוחד ולנהל עימה משא ומתן מתוך כוונה להגיע עימה לשיתוף פעולה (איראן, 17 אוקטובר).

האתר דיפלומטיה איראנית, לעומת זאת, הזהיר השבוע, כי ככל שחולף הזמן גוברת התחושה במערב, שאין תועלת בהמשך המשא ומתן עם איראן. במאמר פרשנות, שהתפרסם באתר, נטען, כי לאחרונה התרבו במערב הקולות הקוראים לאמץ מדיניות תקיפה יותר כלפי איראן ואף לשוב ולאמץ את האסטרטגיה של הנשיא בוש בנוגע ל"שינוי המשטר" באיראן באמצעות הגברת התמיכה באופוזיציה הפנימית. אם תימשך מגמה זו ואם יגיע הממשל האמריקאי למסקנה, שלא ניתן להגיע להבנה עם איראן באמצעות משא ומתן, עלולה להתחזק גם עמדתם של אלה התומכים באופציה צבאית נגדה. במאמר נמתחה ביקורת על משרד החוץ, שלא הצליח

להסביר כראוי את מדיניות החוץ האיראנית המבוססת על הגנה עצמית ולא על כוונות התקפיות. כישלון הדיפלומטיה האיראנית הוביל להתחזקות ההערכות בנוגע לכוונותיה התוקפניות של איראן ולשאיפותיה האימפריאליסטיות כביכול ואף לאספקת נשק אמריקאי מתקדם למדינות ערב באזור, שעלול להיות מנוצל בעתיד נגד איראן. גם הדיון הפנימי המתנהל בחודשים האחרונים באיראן בנוגע למקומן של "המחשבה האסלאמית" לעומת "המחשבה האיראנית" בניהול מדיניותה של איראן מגביר לטענת האתר את החששות בעולם הערבי ובמערב מפני כוונותיה (דיפלומאסי-י איראני, 18 אוקטובר).

בתוך כך הטילה סוכנות הידיעות השמרנית "פארס" ספק רב בנוגע ליכולתה של שרת החוץ של האיחוד האירופאי, קתרין אשטון, לנהל את המשא ומתן הגרעיני עם איראן. במאמר פרשנות, שפרסמה השבוע הסוכנות, נטען, כי בשונה מקודמה בתפקיד, חבייר סולאנה, אין לה ניסיון וידע מספיקים לניהול המשא ומתן והיא אינה בקיאה דיה בענייני המשא ומתן עם איראן. לטענת הסוכנות, אפילו עמיתיה במערב ועיתונאים באירופה מותחים ביקורת על חולשתה בקבלת החלטות ועל חוסר יכולתה לפתור בעיות הניצבות בפני האיחוד האירופאי בנוגע למדיניות החוץ (פארס, 18 אוקטובר).

לראשונה מזה 36 שנים: איראן תכהן כנשיאת אופ"ק

לראשונה מזה 36 שנים תשמש איראן החל מה-1 בינואר 2011 למשך שנה כנשיאת ארגון יצואניות הנפט, אופ"ק. בפגישת הארגון המורכב מ-12 מדינות מפיקות נפט, שהתקיימה ביום חמישי שעבר בווינה, נבחר שר הנפט האיראני, מסעוד מיר-כאט'מי (Mas'ud Mir-Kazemi), פה-אחד לכהן כנשיא הארגון. איראן היא מפיקת הנפט השנייה בגודלה בעולם אחרי ערב הסעודית.

בראיון ליומון השמרני איראן אמר השבוע נציג איראן באופ"ק, מחמד-עלי ח'טיבי (Mohammad-Ali Khatibi), כי בחירתה של איראן כנשיאת הארגון לאחר 36 שנים מעידה על קשריה הטובים עם שכנותיה ועם חברות הארגון. הוא הוסיף, כי הבחירה תקנה לאיראן מעמד בינלאומי אותו היא תוכל לנצל על מנת לבטא את עמדותיה ואת מדיניותה (איראן, 16 אוקטובר). בראיון ליומון הכלכלי, דניא-י אקתצאד (Donya-ye Eqtesad, עולם הכלכלה), התייחס ח'טיבי לאתגרים הניצבים בפני איראן בשנה הקרובה כנשיאת הארגון. הוא העריך, כי המצב הכלכלי הבלתי-יציב בעולם עשוי להשפיע על הדרישה לנפט ועל איראן לעקוב מקרוב אחר המצב הכלכלי ואחר התנודות בשוק הנפט על מנת למנוע את ירידת מחירי הנפט. בנוסף תצטרך איראן לעקוב אחר השינויים הנמשכים בערך הדולר והיורו ואחר השפעתם על שוק הנפט העולמי.

הפרשן הבכיר לענייני נפט, בהרוז ביכ עליזאדה (Behrouz Beyk Alizadeh), התייחס בראיון, שהעניק לדניא-י אקתצאד, למשמעויות בחירתה של איראן כנשיאת הארגון. הוא ציין, כי בחירתה מהווה הזדמנות טובה עבורה ליהנות ממעמד בכיר בזירה הבינלאומית ולהגביר את השפעתה על שוק הנפט, אף על-פי שלא יהיה ביכולתה לכפות את עמדותיה בנוגע למדיניות של הנפט העולמית על יתר חברות הארגון. בתשובה לשאלה בנוגע להשפעתה האפשרית של

בחירת איראן כנשיאת הארגון על מחירי הנפט העריך עליזאדה, כי אם לא יחולו שינויים דרמטיים בתנאים הנוכחיים בשוק הנפט העולמי, ימשיכו מחירי הנפט גם בשנה הבאה לנוע בין 70 ל-80 דולרים לחבית (דניא-י אקתצאד, 17 אוקטובר).

"ההילה החדשה של מחמוד", קריקטורה של ניכ אהנג כות'ר (Nikahang Kowsar), מתוך: רוז אונליין, 17 אוקטובר.

חבר ועדת האנרגיה של המג'לס, חסין נג'אבת (Hossein Nejabat), הגדיר בראיון ליומון "סיאסתי-רוז" את בחירתה של איראן לנשיאות הארגון כניצחון דיפלומטי גדול ואמר, כי על איראן לנצל ניצחון זה על מנת להשיב את הנפט לבעליו המקוריים ולמנוע את השימוש בו על-ידי המערב כדי להפעיל עליה לחצים פוליטיים. אם תנקוט איראן באסטרטגיה נכונה ותשתף פעולה עם חברות הארגון, אמר נג'אבת, היא תוכל לממש במהלך תקופת נשיאותה את מדיניותה ואת תפישותיה. חבר נוסף בוועדת האנרגיה של המג'לס, חסן ע'פורי-פרד (Hassan Ghafouri-Fard), ציין, כי על איראן לפעול להגברת האחדות בקרב המדינות החברות בארגון ולחיזוק מעמדו בקביעת מחירי הנפט ותפוקות הנפט כדי להגן על האינטרסים של יצואניות הנפט ולשפר את מעמדן (סיאסתי-רוז, 17 אוקטובר).

גם האתר דיפלומטיה איראנית התייחס למשמעויות בחירתה של איראן כנשיאת אופ"ק והעריך, כי זו עשויה להגביר את השפעתה על אופן ניהול שוק הנפט העולמי. במצב, שבו הלחץ על איראן מצד מדינות המערב גובר מדי יום ביומו ומדינות אלה מנסות לבודד את איראן, נכתב באתר, עשויה בחירתה כנשיאת אופ"ק להגביר את מעורבותה בסוגיות איזוריות ובינלאומיות (דיפלומאסי-י איראני, 16 אוקטובר).

"יורדים בגדול": 60% מהאיראנים סובלים מעודף משקל

שרת הבריאות, מרזיה וחד-דסתג'רדי (Marziyeh Vahid-Dastjerdi), מסרה השבוע, כי כ-60 אחוזים מאזרחי איראן סובלים מעודף משקל. בראיון לסוכנות הידיעות מהר לרגל שבוע הכושר הגופני, שצוין השבוע באיראן, אמרה השרה, כי כ-35 אחוזים מהנשים וכ-15 אחוזים מהגברים סובלים מהשמנת יתר חולנית.

עוד ציינה וחד-דסתג'רדי, כי רק 20 אחוזים מאזרחי איראן עוסקים בפעילות גופנית באופן קבוע. 11 אחוזים מאזרחי המדינה סובלים מסכרת ו-12 אחוזים נוספים נמצאים בסיכון ללקות בסכרת

כתוצאה מעודף משקל. השרה המליצה לאזרחי איראן ללכת מדי יום במשך לפחות חצי-שעה כדי להפחית ב-50 אחוזים את הסיכון ללקות במחלות לב (מהר, 17 אוקטובר).

Photo : Ebrahim Noroozi

FARS NEWS AGENCY

הרמטכ"ל האיראני, גנרל חסן פירוזאבאדי (Hassan Firouzabadi)

תמונות השבוע: אורחים בטהראן: נשיא ונצואלה, הוגו צ'אבס, וראש ממשלת עיראק, נורי אל-מאלכי

FARS

Photo :Hamed Malekpour

FARS NEWS AGENCY

FARS

Photo : Khamenei.ir

FARS NEWS AGENCY

MEHR

FARS

Photo :Hamed Malekpour

FARS NEWS AGENCY